

Bruksela, 25 listopada 2019 r.
(OR. en)

14457/19

DEVGEN 214
COHAFA 100
ACP 137
RELEX 1091
SUSTDEV 166
ALIM 14
AGRI 568
FAO 53
SAN 482

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	25 listopada 2019 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	13722/19
Dotyczy:	Czwarte sprawozdanie z postępów w realizacji planu działania w dziedzinie żywienia – konkluzje Rady (25 listopada 2019 r.)

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady w sprawie czwartego sprawozdania z postępów w realizacji planu działania w dziedzinie żywienia; konkluzje te zostały przyjęte przez Radę na jej 3732. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 25 listopada 2019 r.

Konkluzje Rady**w sprawie czwartego sprawozdania z postępów w realizacji planu działania w dziedzinie żywienia**

1. Rada uznaje, że głód i niedożywienie we wszelkich formach stanowią jedną z największych globalnych przeszkód w osiągnięciu większości celów zrównoważonego rozwoju oraz w sprawiedliwym rozwoju gospodarczym i społecznym¹, jako że niewłaściwe odżywianie samo w sobie jest czynnikiem nierówności. Rada z zaniepokojeniem zauważa negatywne tendencje w związku z brakiem bezpieczeństwa żywnościowego i niedożywieniem² oraz podkreśla potrzebę przyspieszenia działań służących osiągnięciu celu zrównoważonego rozwoju nr 2, aby położyć kres głodowi i niedożywieniu we wszelkich formach. Tendencja wzrostowa głodu na świecie – po dziesięcioleciach stopniowego zmniejszania się tego zjawiska – uwypukla ogromne wyzwanie, jakim jest osiągnięcie do 2030 r. celu „Zero głodu”. Obecnie 820 mln ludzi jest chronicznie niedożywionych.
2. Obecnie 149 mln dzieci poniżej piątego roku życia cierpi na zahamowanie wzrostu, a życie 49 mln dzieci w tej samej grupie wiekowej jest nadal zagrożone z powodu ostrego niedożywienia. Rada z poważnym zaniepokojeniem zauważa malejące tempo zmniejszania się liczby przypadków zahamowania wzrostu oraz różnice w postępach między krajami partnerskimi i między regionami, w szczególności w Afryce i Azji Południowej. Rada jest również głęboko zaniepokojona rozwojem „potrójnego ciężaru złego odżywiania” – niedożywienia, niedoboru mikroskładników odżywczych oraz nadwagi i otyłości – na całym świecie, przy czym co najmniej jedna trzecia światowej populacji boryka się z jedną lub kilkoma formami złego odżywiania. Równocześnie nasilanie się wpływu zmiany klimatu i kryzysów ekologicznych sprawi, że obecne wyzwania w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i odpowiedniego żywienia dla wszystkich będą rosły.

¹ Straty gospodarcze związane z niedożywieniem równe są 11% PKB w Afryce i Azji (czyli około 3,5 bln USD rocznie), a straty gospodarcze związane z otyłością sięgają 2,8% światowego PKB (lub około 2 bln USD rocznie).

² Global report on Food Crisis 2019 (Sprawozdanie na temat kryzysu żywnościowego na świecie 2019) <https://www1.wfp.org/publications/2019-global-report-food-crises>. The State of Food Security and Nutrition in the World, July 2019 (Stan bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia na świecie, lipiec 2019 r.). Wspólne sprawozdanie FAO, IFAD, UNICEF, WFP oraz WHO. The State of the World's Children 2019: Children, food and nutrition (Sytuacja dzieci na świecie 2019: dzieci, żywność i żywienie). UNICEF.

3. Rada przywołuje swoje poprzednie odnośne konkluzje i zdecydowane zaangażowanie UE i jej państw członkowskich na rzecz wyeliminowania głodu i wszelkich form niedożywienia zgodnie z Agendą 2030, Europejskim konsensusem w sprawie rozwoju oraz Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej, jak również zaangażowanie na rzecz urzeczywistniania prawa do odpowiedniej żywności. W związku z tym Rada z zadowoleniem przyjmuje „Czwarte sprawozdanie z postępów w realizacji planu działania Komisji w dziedzinie żywienia”³ oraz przedstawione analizy dotyczące skuteczności działań związanych z żywieniem.
4. UE i jej państwa członkowskie wspólnie nadal wspierają kraje partnerskie, jak również lokalne, krajowe i regionalne zainteresowane podmioty w budowaniu odpornych źródeł utrzymania, wzmacnianiu lokalnych systemów żywnościowych w obszarach dotkniętych brakiem bezpieczeństwa żywnościowego, osiąganiu lepszych wyników żywnościowych oraz ulepszaniu systemów zabezpieczenia społecznego. Inwestycje mające na celu poprawę żywienia, będące jednym z priorytetów współpracy międzynarodowej, wzmacniają zdolności fizyczne, kognitywne i produkcyjne, a także zwiększają dobrostan ludzi. Rada z zadowoleniem przyjmuje zrealizowanie przez Komisję 87% jej zobowiązania finansowego polegającego na przeznaczaniu 3,5 mld EUR na żywienie w latach 2014–2020 i wzywa do prowadzenia stałych działań, aby w całości osiągnąć ten cel. Rada zauważa również, że do 2025 r. w krajach traktujących żywienie priorytetowo uda się zapobiec zahamowaniu wzrostu u 4,9 mln dzieci, co stanowi godny uznania postęp w kierunku realizacji celu polegającego na zmniejszeniu liczby przypadków zahamowania wzrostu o co najmniej 7 mln do 2025 r.
5. Rada uznaje, że zahamowanie wzrostu jest wynikiem złożonych interakcji między kilkoma istotnymi pierwotnymi czynnikami i z zadowoleniem przyjmuje współpracę Komisji z instytucjami badawczymi prowadzoną w celu lepszej oceny, w jaki sposób pomoc UE przyczynia się do zmian w zakresie powstrzymywania zahamowania wzrostu. W związku z tym Rada podkreśla, jak istotne jest uwzględnienie mnogości czynników prowadzących do zmniejszenia liczby przypadków zahamowania wzrostu, w szczególności interakcji między dochodem i równością płci, w tym w odniesieniu do praw kobiet, przysługujących kobietom uprawnień decyzyjnych i dostępu kobiet do możliwości zatrudnienia, opieki zdrowotnej, wody i warunków sanitarnych. Monitorowanie tych istotnych pierwotnych czynników za pomocą odpowiednich wskaźników ma kluczowe znaczenie.

³ Dok. 11850/19 – SWD (2019) 321 final.

6. Rada uznaje również nadrzędne znaczenie ochrony, propagowania i wspierania karmienia wyłącznie piersią oraz odpowiedniego karmienia uzupełniającego, aby zapewnić, by wysiłki na rzecz wyeliminowania braku bezpieczeństwa żywnościowego i niedożywienia obejmowały niemowlęta i małe dzieci, i w ten sposób corocznie uratować życie około 820 000 tys. dzieci. Żywnienie podczas pierwszego tysiąca dni życia dziecka – od ciąży aż po drugie urodziny – ma kluczowe znaczenie dla rozwoju mózgu dziecka, jego zdrowia przez całe życie, dobrostanu i zdolności do nabywania umiejętności i zarabiania na życie. W tym kontekście Rada odnotowuje również z niepokojem, że w skali światowej nie poczyniono żadnych postępów w zwalczaniu wysokiego poziomu anemii wśród kobiet w wieku rozrodczym⁴.
7. W ramach całościowego podejścia do kwestii zdrowia, zabezpieczenia społecznego i edukacji oraz uznając wzajemne powiązania między celami zrównoważonego rozwoju, Rada podkreśla znaczenie siatek bezpieczeństwa socjalnego, takich jak pełnowartościowe posiłki szkolne, w określonych kontekstach, dla promowania zdrowych nawyków żywieniowych i wspierania w ten sposób eliminacji niedożywienia we wszelkich formach.
8. Rada popiera wnioski i kluczowe zalecenia zawarte w sprawozdaniu, w szczególności:
- a) **Wzmocnienie koncepcji programu w wielu sektorach.** Rada podkreśla, że należy pilnie przyspieszyć ograniczanie liczby przypadków zahamowania wzrostu poprzez zwiększenie skali działań obejmujących wiele sektorów, w tym sektor zdrowia, oraz działań skupionych na systemach żywnościowych, które są ukierunkowane na zaspokajanie potrzeb żywieniowych, oparte na prawach i uwzględniające aspekt płci. Za warunek wstępny skutecznej koncepcji programu należy uznać teorię zmiany opartą na dowodach, jak również zastosowanie odpowiednich wskaźników.
 - b) **Wzmocnienie powiązań między żywieniem a kwestią płci.** Rada podkreśla znaczenie uwzględniania równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w opracowywaniu i wdrażaniu programów związanych z żywieniem, tak aby zaangażowanie kobiet w systemy żywnościowe zaowocowało wzajemnie wzmacniającymi się korzyściami i postępami w odniesieniu do wszystkich form niedożywienia.

⁴ Global Nutrition Report (2019) (Światowy raport żywieniowy (2019)), <https://globalnutritionreport.org/nutrition-profiles/>

- c) **Rozwijanie zdolności instytucji krajowych i partnerów wykonawczych w zakresie żywienia.** Rada podkreśla potrzebę bardziej strategicznego podejścia do rozwoju potencjału związanego z żywieniem oraz wzmocnienia systemu w celu skutecznego wdrażania krajowych strategii, polityk i planów żywieniowych.
- d) **Zintensyfikowanie partnerstw z państwami członkowskimi, organizacjami wielostronnymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i sektorem prywatnym w zakresie wdrażania działań dotyczących żywienia opartych na potrzebach zdrowotnych ludności.** Oprócz finansowania lewarowanego, partnerstwa wzmocnią koordynację, komplementarność i spójność działań partnerów oraz zwiększą zaangażowanie w krajowe dialogi na temat polityki żywieniowej, w tym wspieranie procesów na szczeblu niższym niż krajowy.
- e) **Budowanie odporności poprzez wzmocnienie powiązań między działaniami humanitarnymi, rozwojowymi i pokojowymi na rzecz lepszego żywienia.** Rada przypomina o wysokim poziomie ostrego i chronicznego niedożywienia dzieci żyjących w środowiskach niestabilnych i dotkniętych konfliktem. Wysiłki humanitarne, rozwojowe i wysiłki na rzecz budowania pokoju uzupełniają się i powinny wzmacniać się wzajemnie, tak by można było reagować na sytuacje niestabilne. Rada wzywa Komisję, by korzystała z okazji do dalszego wzmacniania powiązań między planami w zakresie rozwoju a planami w zakresie pomocy humanitarnej dotyczącymi żywienia, tak aby promować odporne społeczności i wyeliminować główne przyczyny niedożywienia. Należy zmniejszać ryzyko związane z klęskami żywiołowymi i budować odporność na skutki zmiany klimatu w perspektywie przekrojowej. Rada potwierdza ponadto potrzebę uznania zależności między konfliktami zbrojnymi, brakiem bezpieczeństwa żywnościowego oraz zagrożeniem klęską głodu; podkreśla również, że UE i jej państwa członkowskie powinny zaangażować się na rzecz skuteczniejszej realizacji rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2417.

9. W związku z tym, że istnieje coraz więcej dowodów na wzajemne powiązania między wszelkimi formami niedożywienia, Rada przywołuje swoje konkluzje z listopada 2018 r., w których zachęca Komisję, by ta „zaproponowała przegląd ram politycznych z 2010 r. dotyczących bezpieczeństwa żywnościowego oraz ram politycznych z 2013 r. dotyczących żywienia”. Przyczyniłoby się to do utrzymania i wzmocnienia osiągnięć w zakresie promowania zdrowej diety i zrównoważonych systemów żywnościowych w szybko zmieniającym się świecie poprzez zwiększenie transformacyjnych inwestycji uwzględniających kwestie żywienia, przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego wpływu na klimat i środowisko, a także zmniejszeniu i złagodzeniu skutków zmiany klimatu. Działania te podejmowane są zgodnie z podejściem i ideą Agendy 2030. W związku z tym Rada przyjmuje do wiadomości, że budowanie zrównoważonych systemów żywnościowych i zdrowych nawyków żywieniowych to jeden z punktów wyjścia określonych w światowym sprawozdaniu na temat zrównoważonego rozwoju (2019), zgodnie z którym ukierunkowane i oparte na współpracy działania różnych zainteresowanych podmiotów mogą przyspieszyć postępy na drodze do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.
10. Rada zachęca Komisję do utrzymywania i zwiększania jej zaangażowania na szczeblu światowym, w tym na szczycie „Żywnienie na rzecz wzrostu” w 2020 r., jak również przez promowanie Dekady Działań ONZ w zakresie Żywnienia oraz ambitnego wyniku dobrowolnych wytycznych w zakresie systemów żywnościowych i odżywiania wydanych przez Komitet ds. Światowego Bezpieczeństwa Żywnościowego. Rada zachęca ponadto Komisję do zaangażowania się w szczyt ONZ dotyczący systemów żywnościowych, który ma się odbyć w 2021 r., z myślą o zintensyfikowaniu wysiłków na rzecz osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju nr 2.
11. Rada przypomina również o swoim zaangażowaniu we wzmocnione wspólne programowanie, co ma służyć zapewnieniu większej spójności i zbieżności między UE a jej państwami członkowskimi, tak aby zagwarantować, że żywnienie pozostanie centralnym elementem unijnego programu współpracy rozwojowej. Takie skoordynowane wysiłki powinny być ukierunkowane na najbardziej potrzebujące regiony i kraje.